

REKOMENDACIJOS Nr. TR-2/2016-07 (3)

DĖL TURTO, PERDUODAMO CENTRALIZUOTAI VALDOMO VALSTYBĖS TURTO VALDYTOJUI, BUHALTERINĖS APSKAITOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rekomendacijų dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos (toliau – rekomendacijos) tikslas – pateikti galimus buhalterinius įrašus, perduodant centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, t. y. VĮ Turto bankui, turta šiais tikslais:

- 1.1. perduoti nenaudojamą valstybės funkcijoms ir pripažintą nereikalingu nekilnojamąjį turtą;
- 1.2. privatizuoti akcijas;
- 1.3. teikti perduoto valdyti administracinės paskirties nekilnojamojo turto valdymo ir priežiūros paslaugas,
- 1.4. valdyti nekilnojamąjį turtą patikėjimo teise;
- 1.5. atnaujinti nekilnojamąjį turtą pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 18 straipsnį.
- 1.6. išieškoti skolas pagal pavedimo ir reikalavimų perleidimo teises.

2. Rekomendacijos skirtos šių viešojo sektoriaus subjektų buhalterinei apskaitai tvarkyti:
  - 2.1. valstybės ir savivaldybių išdų,
  - 2.2. Finansų ministerijos, kaip viešojo sektoriaus subjekto, įgyvendinančio valstybės savininko teises valstybės įmonėje „Turto bankas“, ir
  - 2.3. kitų viešojo sektoriaus subjektų, kurie perduoda centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui turtą rekomendacijų 1 punkte nurodytais tikslais arba, kuriems centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas perduoda (arba grąžina) turtą.

3. Rekomendacijos parengtos vadovaujantis šiais teisės aktais:
  - 3.1. šiais įstatymais: Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymu (toliau – CTV įstatymas), Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymu, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu,
  - 3.2. šiuos įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais,
  - 3.3. centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo duomenų, reikalingų valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, teikimo Finansų ministerijai tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 1K-239 (toliau – CTV teikiamos informacijos aprašas),
  - 3.4. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo sąnaudų priskyrimo vykdomoms veikloms tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. 1K-217

3.5. viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS).

4. Be šių Rekomendacijų 1–4 punktuose nurodytų, toliau Rekomendacijose dar gali būti vartojami šie trumpiniai:

4.1. sąvoka „turtas“ gali reikšti ilgalaikį materialųjį turtą, nematerialųjį turtą, atsargas;

4.2. CTV – Valstybės įmonė „Turto bankas“ arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas;

4.3. VSS – viešojo sektoriaus subjektas (-ai).

II SKYRIUS

ADMINISTRACINĖS PASKIRTIES NEKILNOJAMOJO TURTO, PERDUODAMO CTV VALDYTI IR TEIKTI PRIEŽIŪROS PASLAUGAS IR TURTO, KURĮ NUSPREŠTA GRAŽINTI IŠ CTV VIEŠOJO SEKTORIAMS SUBJEKTAMS, APSKAITA

5. VSS vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu perdavus administracinės paskirties nekilnojamąjį turtą CTV valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise bei teikti turto priežiūros paslaugas, pagal CTV įstatymo 8 straipsnį šis turtas tampa viena iš CTV kapitalą sudarančių dalių. Didėjant CTV kapitalui, didėja Finansų ministerijos, kaip įgyvendinančio valstybės savininko teisės valstybės įmonėje „Turto bankas“, investicija į CTV.

6. Kai CTV valdyti ir teikti priežiūros paslaugas perduodamas nekilnojamas turtas, kuris pagal VSAFAS vertinamas įsigijimo savikainos metodu:

6.1. VSS, perdavęs administracinės paskirties nekilnojamąjį turtą, registruoja perduotas finansavimo sumas (jei turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų) arba finansavimo sąnaudas (jei turtas buvo įsigytas iš savo pajamų) ir nurašo (perduoda) turto įsigijimo savikainą, sukauptas nusidėvėjimo ir nuvertėjimo sumas:

6.2. Finansų ministerija, gavusi iš CTV informaciją apie tokį turtą, suma, lygia perduoto turto balansinei vertei perdavimo metu, registruoja ilgalaikio finansinio turto padidėjimą ir gautas finansavimo sumas pagal šaltinius, kuriuos CTV-ui nurodė turtą perdavęs VSS. Jei nurodyta, kad VSS įsigijo turtą iš savo pajamų, tuomet Finansų ministerija registruoja gautas finansavimo sumas iš kitų šaltinių:

VSS apskaitoje	Finansų ministerijos apskaitoje
D 42xxxx3 Finansavimo sumos (perduotos) ir (arba) D 833xxxx Finansavimo sąnaudas (uždirbtų pajamų daliai) D 12xxxx3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas (jei turtas yra nuvertėjęs) D 12xxxx4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas K 12xxxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	D 16xxxx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina K 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos)

7. Jei perduodamas turtas, kuris pagal VSAFAS vertinamas tikrosios vertės metodu (pvz., pastatai, įtraukti į Kultūros vertybių registrą) ir, kuriam buvo užregistruotas tikrosios vertės pokytis tikrosios vertės rezervo sąskaitoje, turtą perduodantis subjektas ir Finansų ministerija galėtų registruoti, pavyzdžiui:

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

VSS apskaitoje	Finansų ministerijos apskaitoje
1. Jei turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų ir jo tikroji vertė didesnė už įsigijimo savikainą:	
D 42xxxx3 Finansavimo sumos (perduotos) K 1204xx1 Nekilnojamosios kultūros vertybės įsigijimo savikaina D 896xxxx Finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos (turto vertės padidėjimo sumai) K 1204xx2 Nekilnojamosios kultūros vertybės vertės padidėjimas arba sumažėjimas D 321xxxx Tikrosios vertės rezervas K 311xxx1 Einamųjų metų perviršis ar deficitas (išskyrus nuosavybės metodo įtaką)	D 16xxxxx Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina K 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos) K 76xxxxx Finansinės ir investicinės veiklos pajamos (turto vertės padidėjimo suma)
2. Jei turtas buvo įsigytas iš uždirbtų pajamų ir jo tikroji vertė didesnė už įsigijimo savikainą:	
D 833xxxx Finansavimo sąnaudos (uždirbtų pajamų daliai) K 1204xx1 Nekilnojamosios kultūros vertybės įsigijimo savikaina D 896xxxx Finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos (turto vertės padidėjimo daliai) K 1204xx2 Nekilnojamosios kultūros vertybės vertės padidėjimas arba sumažėjimas D 321xxxx Tikrosios vertės rezervas K 311xxx1 Einamųjų metų perviršis ar deficitas (išskyrus nuosavybės metodo įtaką)	D 16xxxxx Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina K 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos) iš kitų šaltinių (subjekto uždirbtų pajamų daliai) K 76xxxxx Finansinės ir investicinės veiklos pajamos (turto vertės padidėjimo suma)
3. Jei turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų ar iš uždirbtų pajamų ir jo tikroji vertė mažesnė už įsigijimo savikainą:	
D 42xxxx3 Finansavimo sumos (perduotos) (finansavimo sumų daliai) D 833xxxx Finansavimo sąnaudos (turto daliai, įsigytai iš uždirbtų pajamų) D 1204xx3 Nekilnojamosios kultūros vertybių nuvertėjimas K 12xxxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	D 16xxxx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina K 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos)

8. VSS, sudaręs turto panaudos sutartį su CTV, moka CTV atlygį už pagal panaudą naudojamo turto valdymo ir priežiūros paslaugas. Atlygis skaičiuojamas vadovaujantis finansų ministro 2015 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. 1K-217 „Dėl centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo sąnaudų priskyrimo vykdomoms veikloms tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu CTV sąnaudų priskyrimo vykdomoms veikloms tvarkos aprašu. Gavęs iš CTV sąskaitą faktūrą už turto valdymo ir priežiūros paslaugas, VSS visa sąskaitoje nurodyta suma registruoja nuomos paslaugų sąnaudas:

VSS apskaitoje
D 8710xxx Nuomos sąnaudos K 691xxxx Tiekėjams mokėtinos sumos Jei bus apmokama iš finansavimo sumų: D 2282101 Sukauptos finansavimo pajamos K702xxxx Panaudotų finansavimo sumų pajamos

9. Jei VSS, sudaręs turto panaudos sutartį su CTV, kompensuoja CTV pagal panaudą naudojamo turto remonto išlaidas, pagal gautą išlaidų kompensavimo sąskaitą faktūrą registruoja remonto sąnaudas:

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

VSS apskaitoje
D 8708xxx Paprasto remonto ir eksploatacijos sąnaudos K 691xxxx Tiekėjams mokėtinos sumos Jeigu bus apmokama iš finansavimo sumų: D 2282101 Sukauptos finansavimo pajamos K 702xxxx Panaudotų finansavimo sumų pajamos

10. Jei turtą, kuris sudarė CTV kapitalą, CTV patikėjimo teise perduoda (arba grąžina) VSS, kitam negu Finansų ministerija, pagal CTV pateiktą informaciją Finansų ministerija registruoja perduotą finansavimą, o turtą gaunantis VSS registruoja gautą turtą likutine verte ir finansavimo sumas iš šaltinio, kurį jam nurodys Finansų ministerija, kaip valstybės savininko teises į CTV įgyvendinanti institucija:

VSS apskaitoje	Finansų ministerijos apskaitoje
D 12xxxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina K 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos)	1. Jei turtas iki perdavimo CTV buvo vertinamas įsigijimo savikaina
	D 42xxxx3 Finansavimo sumos (perduotos) K 16xxxx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina
	2. Jei turtas iki perdavimo CTV buvo vertinamas tikrąja verte
	D 42xxxx3 Finansavimo sumos (perduotos) D 833xxxx Finansavimo sąnaudos (turto vertės padidėjimo daliai) K 16xxxx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina

11. Jei turtą, kuris sudarė CTV kapitalą, CTV patikėjimo teise perduoda ne VSS, kuriame:

11.1. Finansų ministerija yra valstybės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, Finansų ministerija perduoto turto verte mažina investicijos į CTV įsigijimo savikainą ir didina investicijos į subjektą, kuriam perduotas turtas įsigijimo savikaina;

11.2. valstybės savininko teises ir pareigas įgyvendina kitas VSS, Finansų ministerija perduoto turto verte mažina investicijos į CTV įsigijimo savikainą ir registruoja perduotas finansavimo sumas:

Finansų ministerijos apskaitoje	VSS, kurio kontroliuojamas ne VSS gavo turtą, apskaitoje
D 42xxxx3 Finansavimo sumos (perduotos) K 16xxxx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina	D 16xxxx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina K 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos)

11.3. valstybė (ar savivaldybė) neįgyvendina savininko teisių ar pareigų, perduoto turto verte Finansų ministerija mažina investicijos į CTV įsigijimo savikainą, registruoja finansavimo sąnaudas, panaudotas finansavimo sumas ir finansavimo pajamas.

Finansų ministerijos apskaitoje
D 833xxx Finansavimo sąnaudos K 16xxxx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina D 42xxxx2 Finansavimo sumos (panaudotos) K 702xxxx Panaudotų finansavimo sumų pajamos

III SKYRIUS

TURTO, SKIRTO PARDUOTI, IR AKCIJŲ, SKIRTŲ PRIVATIZUOTI, PERDAVIMO CTV IR PARDAVIMO / PRIVATIZAVIMO APSKAITA

12. Turtas, skirtas parduoti, ar akcijos, skirtos privatizuoti, priėmus LRV nutarimą ir pasirašius turto perdavimo–priėmimo aktą, perduodamas CTV. Kadangi pagal rekomendacijų 3 punkte nurodytus teisės aktus lėšos, gautos pardavus valstybės nekilnojamąjį turtą ir kitus nekilnojamuosius daiktus, taip pat palūkanos, netesybos ir kiti su pirkimo–pardavimo sutarties vykdymu susiję mokėjimai bei lėšos, gautos iš privatizavimo sandorių pardavus valstybei nuosavybės teise priklausančius akcijų paketus ir kiti su šiais sandoriais susiję mokėjimai nuo 2016 m. sausio 1 d. turi būti pervedami į valstybės biudžetą, turtą, skirtą parduoti, ar akcijas, skirtas privatizuoti perdavus CTV, valstybės išdo apskaitoje registruojamos apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo ir gautinos sumos.

13. Valstybės išdo apskaitoje gautinos sumos gali kisti dėl šių priežasčių:

13.1. įtraukimo į sąrašą naujo turto / akcijų arba esančio turto / akcijų, išbraukimo iš sąrašo;

13.2. CTV apskaitoje atsargų grupėje užregistruoto parduoti skirto turto / privatizuoti skirtų akcijų nuvertėjimo;

13.3. CTV gautinų sumų iš pirkėjų vertinimo amortizuota savikaina arba nuvertėjimo;

13.4. turto pardavimo arba akcijų privatizavimo už kainą, nelygią CTV apskaitoje buvusiai to turto balansinei vertei turto / akcijų pardavimo metu.

14. Siekiant valstybės išdo apskaitoje laiku ir teisingai užregistruoti su turto įtraukimu į parduodamų objektų / privatizuojamų akcijų sąrašą, turto pardavimu ir (arba) akcijų privatizavimu susijusias gautinas sumas ir jų pokytį, CTV teikia valstybės išdui ataskaitas pagal CTV teikiamos informacijos aprašą, nurodytą šių rekomendacijų 3.3 punkte.

III.1. Buhalteriniai įrašai, susiję su turto įtraukimu į parduodamų objektų / privatizuojamų akcijų sąrašą ir išbraukimu iš jo

15. Priėmus sprendimą patikėjimo teise valdomą turtą parduoti, VSS vadovaudamasis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ (toliau 12-asis VSAFAS) 71 punktu šį turtą turi pergrupuoti į atsargas (12-ajame VSAFAS nenurodyta, tačiau jei pagrįstai tikimasi, kad turtas bus perduotas tą patį ataskaitinį laikotarpį, per kurį buvo priimtas sprendimas turtą perduoti, šio turto į atsargas galima nepergrupuoti, kadangi nepergrupavimas neturės poveikio teisingai finansinių ataskaitų informacijai):

VSS apskaitoje

D 2071xx1 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, įsigijimo savikaina

K 12xxxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina

D 12xxxx3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas (jei turtas nuvertėjęs)

K 2071xx3 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, nuvertėjimas (jei turtas yra nuvertėjęs) ir (arba)

D 12xxxx4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas

K 2071xx4 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, sukauptas nusidėvėjimas (jei turtui yra sukauptas nusidėvėjimo sumų).

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

16. Kai VSS perduoda turtą CTV parduoti:

16.1. VSS turi jį nurašyti iš apskaitos ir registruoti grąžintas finansavimo sumas į valstybės biudžetą likutinei turto vertei, (jei turtas buvo įsigytas iš valstybės biudžeto finansavimo sumų) arba finansavimo sąnaudas (jei turtas buvo įsigytas iš savo pajamų);

16.2. Valstybės išdo apskaitoje gautinos sumos pripažįstamos visai į perduodamo turto objektų sąrašą įtraukto turto likutinei vertei, nepriklausomai nuo to, iš kokių šaltinių turtas buvo įsigytas ir ar buvo užregistruotas tikrosios vertės rezervas, ar ne, t. y. suma, kuria CTV apskaitoje registruoja turtą (atsargų straipsnyje) ir susijusius įsipareigojimus, kuri rodoma CTV teikiamos informacijos aprašo 1 priede nustatytos ataskaitos 3 skiltyje:

VSS apskaitoje	Valstybės išdo apskaitoje
1. Perduodamo materialaus turto, kai jis įsigytas iš valstybės biudžeto finansavimo sumų arba VSS gautų pajamų, atveju:	
D 42xxxx4 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (grąžintos) / D 833xxxx Finansavimo sąnaudos (gautų pajamų daliai) D 12xxxx3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas (jei turtas buvo nuvertintas) D 12xxxx4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas K 12xxxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	D 163xxxx Po vienerių metų gautinos sumos K 7413001 Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo
2. Perduodamo materialaus turto, kai jis įsigytas iš kitų nei valstybės biudžetas finansavimo sumų, atveju	
D 833xxxx Finansavimo sąnaudos D 12xxxx3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas (jei turtas buvo nuvertintas) D 12xxxx4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas K 12xxxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina D 42xxxx2 Finansavimo sumos (panaudotos) K 70xxxxx Finansavimo pajamos	D 163xxxx Po vienerių metų gautinos sumos K 7413001 Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo
3. Perduodamo materialaus turto, vertinto tikrąja verte, atveju papildomai nurašomas tikrosios vertės rezervas	
D 321xxxx Tikrosios vertės rezervas K 311xxx1 Einamųjų metų perviršis ar deficitas (išskyrus nuosavybės metodo įtaką)	

17. Priėmus sprendimą parduoti ir įtraukus į perduodamų objektų sąrašą, turtą, kuris sudarė CTV kapitalą, pagal CTV pateiktą informaciją:

Finansų ministerijos apskaitoje	Valstybės išdo apskaitoje
1. Jei turtas buvo įsigytas iš valstybės biudžeto finansavimo sumų	
D 42xxxx4 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (grąžintos) K 1612xx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina	D 163xxxx Po vienerių metų gautinos sumos K 7413001 Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo
2. Jei perduodamas turtas buvo įsigytas iš kitų nei valstybės biudžeto finansavimo šaltinių	
D 833xxxx Finansavimo sąnaudos K 1612xx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina D 42xxxx2 Finansavimo sumos (panaudotos) K 701xxxx Panaudotų finansavimo sumų pajamos	D 163xxxx Po vienerių metų gautinos sumos K 7413001 Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo
3. Jei perduodamas turtas, kuriam buvo registruotas vertės padidėjimas	
D 42xxxx4 Finansavimo sumos (grąžintos) (turto įsigijimo savikainos suma) D 833 Finansavimo sąnaudos (turto vertės padidėjimo daliai) K 1612xx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina	D 163xxxx Po vienerių metų gautinos sumos K 7413001 Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

18. Perduodant privatizuoti akcijas, perduodantis VSS be kitų akcijų perdavimo ir priėmimo akte nurodytų duomenų turi nurodyti perduodamų akcijų balansinę vertę. Jei investicijos apskaitai VSS apskaitoje buvo taikomas nuosavybės metodas, balansinė vertė yra nuosavybės metodu apskaičiuota vertė. Perdavus akcijas privatizuoti, registruojama:

VSS apskaitoje	Valstybės išdo apskaitoje
1. Jei perduodamos akcijos, kurių apskaitai buvo taikoma tikroji vertė ir turto vertė padidėjusi, arba, kurių apskaitai taikyta įsigijimo savikaina:	
D 42xxxx4 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (grąžintos) D 833xxxx Finansavimo sąnaudos (tai daliai, kiek turtas buvo įsigytas iš VSS pajamų, finansavimo sumų, kitų nei valstybės biudžetas finansavimo šaltinių ir turto vertės padidėjimo sumai) K 1612xx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina K 1612xx3 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus vertės padidėjimas	D 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos K 766xxxx Finansinio turto realizavimo pajamos
D 42xxxx2 Finansavimo sumos (panaudotos) (turto daliai, įsigytai iš finansavimo sumų, gautų iš kitų nei valstybės biudžeto lėšos finansavimo šaltinių) K 70xxxxx Finansavimo pajamos	
2. Jei perduodamas kontroliuojamo ar asocijuoto subjekto akcijos, kai investicijos apskaitai buvo taikomas nuosavybės metodas, papildomai nurašoma nuosavybės metodo įtaka:	
D 312xxx1 Einamųjų metų nuosavybės metodo įtaka K 311xxx1 Einamųjų metų perviršis ar deficitas (išskyrus nuosavybės metodo įtaką)	

19. Gautinos sumos iš CTV už jam perduotas privatizuoti akcijas ir parduoti skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kol jis yra neparduotas, valstybės išdo apskaitoje vertinamos įsigijimo savikaina, ir finansinėse ataskaitose rodomos kaip ilgalaikės gautinos sumos.

20. Jei turtas, kuris CTV buvo perduotas parduoti / privatizuoti, išbraukiamas iš parduoti/privatizuoti skirto turto sąrašų ir turtas perduodamas CTV valdyti ir teikti priežiūros paslaugas, arba pardavus nekilnojamąjį turtą žemė neparduodama, o išnuomojama, pagal CTV pateiktą informaciją perduoto turto ir/ar išnuomos žemės verte Finansų ministerija ir valstybės išdas registruoja:

Finansų ministerijos apskaitoje	Valstybės išdo apskaitoje
1. Kai CTV pateiktoje informacijoje nurodyta turto (pastato ir žemės) įsigijimo savikaina ir vertės sumažėjimas	
D 1612xx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina (turto balansine verte) K 42xxxx1 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (gautos) (turto balansine verte)	D 7413001 Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos
2. Kai CTV pateiktoje informacijoje nurodyta turto (pastato ir žemės) įsigijimo savikaina ir vertės padidėjimas	
D 1612xx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina (turto balansine verte) K 42xxxx1 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (gautos) K 76xxxxx Finansinės ir investicinės veiklos pajamos (vertės padidėjimo suma)	D 7413001 Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

21. Jei CTV vadovaujantis LRV 2004 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 643 priėmęs parduoti bešeimininkį ar paveldėtą turtą kartu prisiima ir su to turto renovacija susijusius išpareigojimus, CTV prisiimto išpareigojimo suma savo apskaitoje registruoja gautiną sumą iš valstybės biudžeto. Lėšos CTV prisiimtam išpareigojimui padengti skiriamos iš Finansų ministerijos asignavimų, todėl pagal gautą informaciją ministerija registruoja finansavimo sąnaudas ir CTV mokėtiną sumą.

Finansų ministerijos apskaitoje	Valstybės išdo apskaitoje
CTV priima paveldėtą turtą, kurio vertė 2900 Eur, šią vertę sudaro pradinė turto vertė 900 ir 2000 Eur vertės padidėjimas dėl renovacijos. Renovacijos išlaidos dar neapmokėtos, todėl CTV kartu prisiima išpareigojimą 2000 Eur.	
	1. Pagal CTV informaciją apie perimtą parduoti turtą
	D 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos 2900 K 7413001 Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo 2900
2. Pagal CTV prašymą apmokėti renovacijos išlaidas	3. Pagal Finansų ministerijos VBAMS pateiktą informaciją apie užregistruotas sukauptas finansavimo pajamas
D 833xxxx Finansavimo sąnaudos 2000 K 695xxxx Kitos mokėtinos sumos 2000 D 2282xxx Sukauptos finansavimo pajamos 2000 K 70xxxxx Finansavimo pajamos 2000	D 833xxxx Finansavimo sąnaudos 2000 K 643xxxx Mokėtinos finansavimo sumos 2000

22. Jei turtas, kuris CTV buvo perduotas parduoti / privatizuoti, išbraukiamas iš parduoti/privatizuoti skirto turto sąrašų ir perduodamas valdyti patikėjimo teise VSS, turtą gavęs VSS pagal CTV turto perdavimo akte nurodytą informaciją registruoja gautą turtą ir finansavimo sumas iš valstybės biudžeto.

VSS apskaitoje	Valstybės išdo apskaitoje
D 12xxxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina K 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos) iš valstybės biudžeto	D 7413001 Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos

III.2. Buhalteriniai įrašai, susiję su CTV perduoto turto vertės pokyčiais ar pardavimu ir atlygio CTV registravimas

23. Nuvertėjus parduoti skirtam turtui ar gautinoms sumoms (CTV apskaičiavus turto arba gautinų sumų nuvertėjimą ir atitinkamai pakoregavus mokėtinas sumas valstybės išdui), valstybės išdo apskaitoje registruojama:

Valstybės išdo apskaitoje
1. Nuvertėjimo sumai padidėjus
D 88xxxxx Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos (suma, lygi CTV teikiamos informacijos aprašo 1 priede nustatytos ataskaitos 5, 11 ir 18 skilčių sumai); K 163xxx3 Po vienu metų gautinų sumų nuvertėjimas K 22xxxx3 Per vienus metus gautinų sumų nuvertėjimas
2. Nuvertėjimo sumai sumažėjus
D 163xxx3 Po vienu metų gautinų sumų nuvertėjimas D 22xxxx3 Per vienus metus gautinų sumų nuvertėjimas K 88xxxxx Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

24. Pardavus turtą, pagal CTV pateiktą informaciją, valstybės išdo apskaitoje priklausomai nuo turto pardavimo kainos ir mokėjimo termino:

Valstybės išdo apskaitoje
1. Kai turto pardavimo kaina viršija turto balansinę vertę (pavyzdžiui, turto balansinė vertė – 5 mln. Eur; parduota už 6 mln. Eur)
D 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos ir (arba) D 22xxxxx Per vienus metus gautinos sumos (skirtumo tarp pardavimo kainos ir turto balansinės vertės sumai) 1 mln. Eur; K 7413003 Apskaičiuotas pelnas iš ilgalaikio turto realizavimo (kai parduodamas turtas, išskyrus akcijas) arba K 766xxxx Finansinio turto perleidimo pelnas (kai parduodamos akcijos) 1 mln. Eur (skirtumo tarp pardavimo kainos ir balansinės turto vertės sumai; (suma, kuri rodoma CTV teikiamos informacijos aprašo 1 priede nustatytos ataskaitos 16 ir 10 skiltyse))
2. Kai pardavimo kaina mažesnė už turto balansinę vertę (pavyzdžiui, turto balansinė vertė – 5 mln. Eur; parduota už 4 mln. Eur)
D 8800001 Nuostoliai iš ilgalaikio turto perleidimo (kai parduodamas turtas, išskyrus akcijas) arba D 895xxxx Finansinio turto perleidimo nuostoliai (skirtumo tarp pardavimo kainos ir balansinės turto vertės sumai, (suma, kuri rodoma CTV teikiamos informacijos aprašo 1 priede nustatytos ataskaitos 16 ir 10 skiltyse)) 1 mln. Eur; K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos ir (arba) K 22xxxxx Per vienus metus gautinos sumos (skirtumo tarp pardavimo kainos ir balansinės turto vertės sumai) 1 mln. Eur

25. Kai CTV teikiamos informacijos aprašo 1 priede nurodytas ilgalaikių gautinų sumų už parduotą turtą pergrupavimas į per vienus metus gautinas sumas, valstybės išdo apskaitoje registruojamos gautinos sumos už parduotą turtą ir mažinamos po vienu metų gautinos sumos:

Valstybės išdo apskaitoje
D 2263xxx Gautinos sumos už parduotą turtą K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos (suma nurodoma CTV teikiamos informacijos aprašo 1 priede nustatytos ataskaitos 15 skiltyje)

26. Valstybės išdas, gavęs pinigus už parduotą turtą registruoja:

Valstybės išdo apskaitoje
D 24xxxxx Pinigai ir pinigų ekvivalentai K 2263xxx Gautinos sumos už parduotą turtą

27. Už turto pardavimą CTV gauna atlygį. Atlygis CTV už turto pardavimą mokamas iš Finansų ministerijos asignavimų, todėl šie įrašai į valstybės išdo apskaitą registruojami per VBAMS sistemą ir sutikrinama su CTV pateiktos ataskaitos pagal CTV teikiamos informacijos aprašo 1 priedo 22 skiltyje nurodytą sumą. Finansų ministerija daro įrašus apskaitos registruose pagal CTV pateiktą atlygio sąskaitą faktūrą.

Finansų ministerijos apskaitoje	Valstybės išdo apskaitoje
1. Pagal CTV sąskaitą faktūrą:	
D 8712xxx Kitų paslaugų sąnaudos K 695xxxx Kitos mokėtinos sumos D 2282xxx Sukauptos finansavimo pajamos K 7024xxx Panaudotų finansavimo sumų pajamos	
2. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje suderinus su valstybės išdu, registruojama gauto finansavimo užskaita:	

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

D 695xxxx Kitos mokėtinios sumos	D 833xxxx Finansavimo sąnaudos
K 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos)	K 643xxxx Mokėtinios finansavimo sumos
D 42xxxx2 Finansavimo sumos (panaudotos)	D 643xxxx Mokėtinios finansavimo sumos
K 2282xxx Sukauptos finansavimo pajamos	K 2263xxx Gautinos sumos už parduotą turtą

III.3. Buhalteriniai įrašai pardavus žemę valstybės bei savivaldybės išdu būhalterinėje apskaitoje

28. Nežiūrint į tai, kad sumas, gautas už parduotus žemės sklypus, kaip nustatyta Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 21 straipsnio 13 dalies 3 punkte savivaldybėms perveda CTV, ir į tai, kad savivaldybių biudžeto ataskaitose gautos įplaukos iš valstybinės žemės pardavimo priskiriamos savivaldybių biudžeto pajamoms, atsižvelgiant į tai, kad visa žemė yra valstybinė, valstybinės žemės pardavimo atveju visos sumos, gautos iš pardavimo, finansinių ataskaitų sudarymo tikslu priskiriamos valstybės pajamoms.

29. CTV kas ketvirtį teikia informaciją apie parduotą žemę valstybės išdui pagal CTV teikiamos informacijos aprašo priedus. Suderinimui savivaldybių išdams CTV teikia valstybės išdui pateiktos informacijos (pagal CTV teikiamos informacijos aprašo 2 priedą) apie savivaldybėms pervestas sumas kopiją – ir tais atvejais, kai už parduotą žemę lėšas gauna CTV, ir tais, – kai lėšas gauna pačios savivaldybės.

30. Kai CTV už valstybinės žemės pardavimą gautas sumas perveda savivaldybėms, valstybės išdu apskaitoje registruojamos pervestinos sumos į savivaldybių išdus bendra visoms savivaldybėms tenkančia suma pagal CTV teikiamos informacijos aprašo 2 priedą šios ataskaitos 5 skiltyje nurodytai sumai:

Valstybės išdu apskaitoje
D 833xxxx Finansavimo sąnaudos
K 6829001 Pervestinos sumos į savivaldybių biudžetus už parduotus valstybinės žemės sklypus
D 6829001 Pervestinos sumos į savivaldybių biudžetus už parduotus valstybinės žemės sklypus
K 2263xxx Gautinos sumos už parduotą turtą

31. Savivaldybės išdas gavęs iš CTV valstybės išdui teikiamos informacijos (pagal CTV teikiamos informacijos aprašo 2 priedą) kopiją, registruoja:

Savivaldybės išdu apskaitoje
1. Gavus iš CTV valstybės išdui teikiamos informacijos kopiją, šios ataskaitos 4 skiltyje nurodyta, savivaldybei priklausančia suma, registruoja
D 222xxxx Gautinos finansavimo sumos iš valstybės biudžeto
K 414xxx1 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (gautinos)
2. Gavus iš CTV įplaukas už parduotą valstybinę žemę
D 241xxxx Pinigai banko sąskaitose
K 42xxxx1 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (gautos)
D 414xxx1 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (gautinos)
K 222xxxx Gautinos finansavimo sumos iš valstybės biudžeto

IV. SKYRIUS

TURTO, PERDUODAMO CTV PAGAL VALSTYBĖS TURTO ATNAUJINIMO SUTARTIS, APSKAITA

32. VSS perdavęs CTV turtą pagal turto atnaujinimo sutartį atnaujinti arba parduoti, gautas lėšas skiriant kito turto atnaujinimui, nurašo iš apskaitos perduotą turtą ir registruoja:

VSS apskaitoje
1. Kai perduodamas turtas, kurio apskaitai taikoma įsigijimo savikaina, atnaujinti
D 1210211 Atnaujinamas turtas (rekomenduojama sąskaitų plane įsivesti naują sąskaitą, skirtą išankstiniams apmokėjimams už atnaujinamą turtą) D 12xxxx4 Ilgalaikio turto sukauptas nusidėvėjimas K 12xxxx1 Ilgalaikio turto įsigijimo savikaina
2. Kai perduodamas turtas, kurio apskaitai taikoma tikroji vertė, atnaujinti
D 1210211 Atnaujinamas turtas K 1204xx1 Kultūros paveldo statinių įsigijimo savikaina K 1204xx2 Kultūros paveldo statinių vertės padidėjimas
3. Kai turtas perduodamas parduoti, priklausomai nuo susitarimo sąlygų
D 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos / D 229xxxx Kitos gautinos sumos D 12xxxx4 Ilgalaikio turto sukauptas nusidėvėjimas K 12xxxx1 Ilgalaikio turto įsigijimo savikaina

33. Tuo atveju, kai turtas buvo perduotas parduoti, VSS, gavęs iš CTV Valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo ataskaitą (CTV atsiskaitymo už savo vykdomas veiklas tvarkos aprašo, patvirtinto 2015 m. birželio 23 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-208 3 priedas), koreguoja gautinas sumas iš CTV pagal pateiktą informaciją apie perduotą turtą ir registruoja turto pardavimo rezultatus:

VSS apskaitoje
1. Kai turtas parduotas pelningai
D 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos / D 229xxxx Kitos gautinos sumos K 7413xxx Apskaičiuotas pelnas iš ilgalaikio turto pardavimo
2. Kai turtas parduotas nuostolingai
D 88xxxxx Nuostolis iš ilgalaikio turto pardavimo K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos / K 229xxxx Kitos gautinos sumos D 42xxxx2 Finansavimo sumos (panaudotos) (nuostolio sumai) K 701xxxx Panaudotų finansavimo sumų pajamos

34. Jei pardavus pagal turto atnaujinimo sutartį perduotą turtą, įsigyjamas (pastatomas) naujas pastatas, kuris perduodamas VSS, VSS apskaitoje registruojamas gautas turtas perdavimo akte nurodyta įsigijimo savikaina ir mažinamos iš CTV gautinos sumos.

35. CTV grąžinus atnaujintą turtą (pastatą) VSS apskaitoje registruojamas atnaujintas turtas. Turtas, jei jo apskaitai iki perdavimo atnaujinti buvo taikoma įsigijimo savikaina, registruojamas iki turto perdavimo atnaujinimui buvusia įsigijimo savikaina padidinta atnaujinimo išlaidų suma. Į atnaujinimo išlaidų sumą įtraukiamas ir CTV atlygis už turto atnaujinimą (pagal CTV ataskaitoje nurodytą informaciją), kredituojama sąskaita „Atnaujinamas turtas“ (išankstiniai apmokėjimai) taip pat registruojamas:

35.1. kai turtas iki perdavimo vertintas įsigijimo savikaina, iki pastato perdavimo atnaujinimui sukauptas nusidėvėjimas;

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

35.2. kai turtas iki perdavimo vertintas tikraja verte, buvęs vertės padidėjimas;

35.3. kai turtas vertinamas tikraja verte, nustatoma atnaujinto turto tikroji vertė. Jei tikroji vertė padidėja, registruojamas tikrosios vertės padidėjimas ir tikrosios vertės rezervas:

VSS apskaitoje
1. Jei lėšų, gautų pardavus perduotą turta, vertintą įsigijimo savikaina, užteko turto atnaujinimui
D 120xxx1 Ilgalaikio turto įsigijimo savikaina (atnaujinta verte) K 120xxx4 Ilgalaikio turto sukauptas nusidėvėjimas (suma iki turto perdavimo atnaujinimui) K 1210211 Atnaujinamas turtas K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos / K 229xxxx Kitos gautinos sumos (gautinos sumos už parduotą turta)
2. Jei lėšų, gautų pardavus perduotą turta, vertintą tikraja verte, užteko turto atnaujinimui
D 1204xx1 Kultūros paveldo statinių įsigijimo savikaina D 1204xx2 Kultūros paveldo statinių vertės padidėjimas (iki perdavimo) K 1210211 Atnaujinamas turtas K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos / D 229xxxx Kitos gautinos sumos D 1204xx2 Kultūros paveldo statinių vertės padidėjimas (po perdavimo) K 3210001 Tikrosios vertės rezervas
3. Jei lėšų gautų už parduoti atiduotą turta nepakako pastato atnaujinimo išlaidoms apmokėti ir CTV atnaujinimą finansavo paimta paskola
D 120xxx1 Ilgalaikio turto įsigijimo savikaina (atnaujinta verte) K 120xxx4 Ilgalaikio turto sukauptas nusidėvėjimas (suma iki turto perdavimo atnaujinimui) Arba D 1204xx2 Kultūros paveldo statinių vertės padidėjimas K 1210211 Atnaujinamas turtas K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos / D 229xxxx Kitos gautinos sumos K 52xxxxx Kitos ilgalaikės mokėtinios sumos (trūkstamai lėšų sumai)

36. CTV gražinus atnaujintą turta (pastatą), kurio apskaitai iki perdavimo atnaujinti buvo taikoma tikroji vertė, pagal CTV pateiktus turto, kurio apskaitai taikoma tikroji vertė, atnaujinimo išlaidų dokumentus, įvertinamas atliktų darbų pobūdis, siekiant nustatyti kokie darbai buvo atlikti:

VSS apskaitoje
1. Jei atlikti darbai yra susiję su turto pastato fasado konservavimu, rekonstrukcija ar kitokiu pagerinimu
D 8708xxx Paprasto remonto ir eksploatacijos sąnaudos K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos / K 229xxxx Kitos gautinos sumos K 52xxxxx Kitos ilgalaikės mokėtinios sumos (kai atnaujinimui neužteko už parduotą turta gautų lėšų)
2. Jei nustatoma, kad pastato atnaujinimo metu buvo pakeistos sudedamosios dalys tokios kaip vėdinimo, šildymo sistemos ar pan., kurių ekonominio tarnavimo laikas reikšmingai skiriasi nuo viso pastato ekonominio tarnavimo laiko, gali būti registruojamas atskiras ilgalaikio turto vienetas
D 120xxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos / K 229xxxx Kitos gautinos sumos K 52xxxxx Kitos ilgalaikės mokėtinios sumos (kai atnaujinimui neužteko už parduotą turta gautų lėšų)

37. Gavus CTV ataskaitą apie priskaičiuotas palūkanas, VSS apskaitoje registruojamos palūkanų sąnaudos ir didinamas įsipareigojimas CTV:

VSS apskaitoje
D 893xxxx Palūkanų sąnaudos K 52xxxxx Kitos ilgalaikės mokėtinios sumos D 2282101 Sukauptos finansavimo pajamos K 702xxxx Panaudotų FS pajamos

38. Kai žinoma, kad einamaisiais metais bus skirti asignavimai ir dalis skolos CTV bus gražinta, iš ilgalaikių įsipareigojimų į trumpalaikius iškeliami metinė paskolos gražinimo suma:

VSS apskaitoje
D 52xxxxx Ilgalaikiai įsipareigojimai K 63xxxxx Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai

39. Gavus informaciją apie iš Iždo CTV pervestas lėšas, VSS apskaitoje registruojamas trumpalaikių įsipareigojimų mažinimas ir gautos finansavimo sumos iš valstybės biudžeto:

VSS apskaitoje
D 63xxxxx Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai K 4241xx1 Finansavimo sumos iš VB (gautos)

40. CTV atlygis už turto pardavimą, pagal CTV pateiktą sąskaitą faktūrą, pripažįstamas VSS sąnaudomis.

VSS apskaitoje
1. Jei atlygis išskaitomas iš turto pardavimo pajamų
D 88xxxxx Kitos veiklos sąnaudos K 163xxxx Po vienu metų gautinos sumos / K 229xxxx Kitos gautinos sumos
2. Jei atlygis nebus išskaitomas iš turto pardavimo pajamų
D 88xxxxx Kitos veiklos sąnaudos K 52xxxxx Kitos ilgalaikės mokėtinės sumos / K6953kitos mokėtinės sumos

41. Jei CTV ataskaitoje (ar atnaujinto turto perdavimo akte) nurodyta, kad ne visos už parduotą turtą gautos lėšos buvo panaudotos turto atnaujinimui, nepanaudotos lėšos naudojamos pagal VSS ir CTV susitarimą arba teisės aktų nustatyta tvarka.

V. SKYRIUS

GAUTINŲ SUMŲ PERDUOTŲ CTV IŠIEŠKOTI APSKAITA

42. Perduotų centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui išieškoti skolų pagal pavedimo ir reikalavimų perleidimo teises apskaitos reikalavimai nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir Mokestinės nepriemokos išieškojimo perdavimo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui tvarkos apraše, patvirtintame finansų ministro 2002 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. 46.

43. Kai VSS perduoda CTV išieškoti gautinas sumas pagal sutartį, kuria perleidžiama reikalavimo teisė į gautinas sumas, iš VSS apskaitos nurašomos gautinos sumos, pripažįstant gautinas sumas iš CTV suma, lygia tikėtina atgauti sumai, skirtumą pripažįstant sąnaudomis. Registruojant apskaitoje gautinų sumų perdavimą ir atgautas sumas turi būti atsižvelgiama ne tik į perdavimo sutarčių sąlygas, bet ir gautinų sumų pobūdį ir su jomis susijusias ūkines operacijas:

43.1. jei VSS, perdavusio CTV išieškoti gautinas gražintinas Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas, apskaitoje užregistruotos mokėtinės (grąžintinos) sumos, kurias reikės gražinti nepriklausomai nuo to, ar netinkamai panaudotos sumos bus susigrąžytos iš jas gavusio subjekto,

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

registruojant gautinų sumų nuvertėjimą ar atlygį CTV, mokėtinos (grąžintinos) sumos negali būti mažinamos;

43.2. jei VSS, perdavusio CTV išieškoti gautinas sumas, apskaitoje užregistruotos mokėtinos (pervestinos) sumos į valstybės išdą, tačiau jas pervesti reikės tik tuo atveju, jei gautinos sumos bus atgautos, gautinų sumų nuvertėjimo ir CTV atlygio suma mažinamos į valstybės išdą mokėtinos sumos (pavyzdžiui, užregistruota 80 000 Eur gautinos sumos iš gyventojų už anksčiau suteiktas paskolas ir ta pačia suma į valstybės biudžetą mokėtinos sumos (grąžintinos finansavimo sumos). CTV išieškojo 10 050 Eur sumą, iš kurių 10 000 Eur pervedė VSS, o 50 Eur pasiliko savo atlygį):

VSS apskaitoje (pagal pavyzdį)	
D 241xxxx Pinigai banko sąskaitose	10 000
D 8712xxx Kitų paslaugų sąnaudos	50
K 22xxxxx Per vienus metus gautinos sumos	10 050
D 695xxxx Sukauptos į biudžetą mokėtinos sumos	10 050
K 4242xx4 Finansavimo sumos (grąžintos)	50
K 681xxxx Kitos pervestinos sumos į biudžetą	10 000
D 4242xx2 Finansavimo sumos (panaudotos)	50
K 7024xxx Panaudotų finansavimo sumų pajamos	50
D 681xxxx Kitos pervestinos sumos į biudžetą	10 000
K 241xxxx Pinigai banko sąskaitose	10 000

VI.SKYRIUS
INFORMACIJOS APIE TURTO PERDAVIMĄ IR GAVIMĄ PATEIKIMAS
AIŠKINAMAJAME RAŠTE

44. Perdavęs turtą CTV, VSS sudarydamas finansines ataskaitas, 12-ojo VSAFAS 1-ajame priede "Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pokytis per ataskaitinį laikotarpį" (toliau- 1 priedas) parodo:

Ūkinė operacija	12-ojo VSAFAS 1 priedo eilutė
Perdavus turtą valdyti ir teikti priežiūros paslaugas	Perduotą turtą rodo eilutėse „perduoto“ <ul style="list-style-type: none"> • 3.2 įsigijimo savikaina (–) • 9.2 sukauptas nusidėvėjimas (+) • 16.2 nuvertėjimas (+) • 22.2 tikrosios vertės padidėjimo suma (–)
Perdavus turtą parduoti	Perduotą turtą rodo eilutėse „nurašyto“ <ul style="list-style-type: none"> • 3.3 įsigijimo savikaina (–) • 9.3 sukauptas nusidėvėjimas (+) • 16.3 nuvertėjimas (+) • 22.3 tikrosios vertės padidėjimo suma (–)
Perdavus turtą atnaujinti, kai perduodamas turtas, kurio apskaitai taikoma įsigijimo savikaina	Perduotą turtą rodo eilutėse „pergrupavimai“ <ul style="list-style-type: none"> • 4 eilutėje (įsigijimo savikaina) 4, 5 arba 6 stulpelyje (–) • 10 eilutėje 4, 5 arba 6 stulpelyje (sukauptas nusidėvėjimas) (+) • 17 eilutėje 4, 5 arba 6 stulpelyje (nuvertėjimas) (–) • 4 eilutėje 15 stulpelyje (įsigijimo savikaina) (+) turto

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

2017 m. birželio 2 d. nauja redakcija (2016 m. liepos 11 d. redakcija pertvarkyta ir papildyta IV,V,VI,VII skyriai)

Ūkinė operacija	12-ojo VSAFAS 1 priedo eilutė
	balansinės vertės suma
Perdavus turtą atnaujinti, kai perduodamas turtas, kurio apskaitai taikoma tikroji vertė	Perduotą turtą rodo eilutėse „pergrupavimai“ <ul style="list-style-type: none"> • 4 eilutėje (įsigijimo savikaina) 7 stulpelyje (+); • 17 eilutėje 7 stulpelyje (nuvertėjimas) (+) jei buvo nuvertėjimas, • 23 eilutėje 7 stulpelyje (tikrosios vertės padidėjimas) (-) • 4 eilutėje 15 stulpelyje (įsigijimo savikaina) (+) turto balansinės vertės suma

45. Gavęs turtą iš CTV, VSS sudarydamas finansines ataskaitas, 12-ojo VSAFAS 1-ajame priede parodo:

Ūkinė operacija	12-ojo VSAFAS 1 priedo eilutė
Gavus patikėjimo teise turtą iš CTV, įskaitant turtą, kuris buvo perduotas parduoti	2.2 eilutėje „neatlygintinai gauto turto įsigijimo savikaina“
Susigražinus turtą, kuris CTV buvo perduotas atnaujinti, kai turto apskaitai taikoma įsigijimo savikaina	Susigražintą turtą rodo eilutėse „pergrupavimai“ <ul style="list-style-type: none"> • 4 eilutėje 4, 5 arba 6 stulpelyje įsigijimo savikaina (turto vertė po atnaujinimo) (+) • 10 eilutėje 4, 5 arba 6 stulpelyje (sukauptas nusidėvėjimas) (suma iki turto atidavimo atnaujinimui) (-)
Susigražinus turtą, kuris CTV buvo perduotas atnaujinti, kai turto apskaitai taikoma tikroji vertė	susigražintą turtą rodo eilutėse „pergrupavimai“ <ul style="list-style-type: none"> • 4 eilutėje 7 stulpelyje įsigijimo savikaina (+) 23 eilutėje 7 stulpelyje (vertės padidėjimo suma iki turto atidavimo atnaujinimui) (+)
Gavus naują turtą, vietoj perduoto atnaujinimui	Gautą naują turtą rodo eilutėje „Pergrupavimai“ <ul style="list-style-type: none"> • 4 įsigijimo savikaina (+)

**VII. SKYRIUS
DERINIMAS VSAKI SISTEMOJE**

Perdavus turtą CTV valdyti ir teikti priežiūros paslaugas	
Viešojo sektoriaus subjektas	Finansų ministerija
- neatlygintinai perduoto turto įsigijimo savikaina / sukauptas nusidėvėjimas / nuvertėjimas (jei turtas yra nuvertėjęs)/ tikrosios vertės sumos (grupė E05) - perduotos finansavimo sumos ir (arba) finansavimo sąnaudos (grupė E13)	- gautos finansavimo sumos (grupė E13)
<i>Pastaba: E05 grupėje liks nesuderinta operacija, kuri bus koreguojama konsolidavimo įrašais.</i>	

Perdavus turtą ne viešojo sektoriaus subjektui, kuriame valstybės savininko teises ir pareigas įgyvendina kitas viešojo sektoriaus subjektas	
Finansų ministerija	Viešojo sektoriaus subjektas, kurio kontroliuojamas ne viešojo sektoriaus subjektas gavo turtą
- perduotos finansavimo sumos ir (arba) finansavimo sąnaudos (grupė E13)	- gautos finansavimo sumos (grupė E13)
Viešojo sektoriaus subjektui gavus iš CTV patikėjimo teise turtą, kuris CTV buvo perduotas valdyti ir teikti priežiūros paslaugas	
Viešojo sektoriaus subjektas	Finansų ministerija
- neatlygintinai gauto turto įsigijimo savikaina (grupė E05) - gautos finansavimo sumos (grupė E13)	- perduotos finansavimo sumos (grupė E13)
<i>Pastaba: E05 grupėje liks nesuderinta operacija, kuri bus koreguojama konsolidavimo įrašais.</i>	
Perdavus CTV akcijas privatizuoti ar ilgalaikį turtą parduoti	
Viešojo sektoriaus subjektas (perdavęs CTV turtą, skirtą parduoti ar akcijas, skirtas privatizuoti)	Valstybės išdas
Finansų ministerija (nusprendus parduoti turtą, kuris sudarė CTV kapitalą)	
- gražintos finansavimo sumos ir (arba) finansavimo sąnaudos (jei turtas buvo įsigytas iš savo pajamų viešojo subjekto atveju arba jei turtas buvo įsigytas iš kitų nei valstybės biudžeto lėšos Finansų ministerijos atveju) (grupė E13)	Valstybės išdas VSAKI sistemos tarpusavio operacijų derinimo srityje duomenų neturi teikti.
<i>Pastaba: E13 grupėje liks nesuderinta operacija, kuri bus koreguojama konsolidavimo įrašais.</i>	
Finansų ministerija, gavusi iš CTV informaciją apie turto, kuris CTV buvo perduotas parduoti išbraukimą iš perduodamo turto sąrašo ir perdavimą CTV valdyti ir teikti priežiūros paslaugas	
Finansų ministerija	Valstybės išdas
- gautos finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (grupė E13)	Valstybės išdas VSAKI sistemos tarpusavio operacijų derinimo srityje duomenų neturi teikti.
<i>Pastaba: E13 grupėje liks nesuderinta operacija, kuri bus koreguojama konsolidavimo įrašais.</i>	
Viešojo sektoriaus subjektui patikėjimo teise gavus iš CTV turtą, kuris CTV buvo perduotas parduoti	
Viešojo sektoriaus subjektas	Valstybės išdas
- gautos finansavimo sumos iš valstybės biudžeto (grupė E13)	Valstybės išdas VSAKI sistemos tarpusavio operacijų derinimo srityje duomenų neturi teikti.
<i>Pastaba: E13 grupėje liks nesuderinta operacija, kuri bus koreguojama konsolidavimo įrašais.</i>	
Viešojo sektoriaus subjektas perdavęs CTV turtą pagal turto atnaujinimo sutartis, atnaujinti arba parduoti, gautas lėšas skiriant kito turto atnaujinimui	
Turto perdavimo operacija nederinama	

Rekomendacijos dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos, 2016 m. rugsėjo 28 d. redakcija
(papildyta nuostatomis dėl turto perduoto atnaujinimui apskaitos, operacijų derinimo VSAKI sistemoje ir informacijos pateikimu 12-ojo VSAFAS 1 priede

Rekomendacijų dėl turto, perduodamo centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, buhalterinės apskaitos

1 priedas

Rekomenduojami įrašai viešojo sektoriaus subjekto, valstybės išdo buhalterinėje apskaitoje ir eliminuojantys įrašai, reikalingi konsoliduotosioms valstybės finansinėms ataskaitoms sudaryti

Viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje	Valstybės išdo apskaitoje	Konsolidavimas
D 42xxxx4 Finansavimo sumos (grąžintos) D 833xxxx Finansavimo sąnaudos; D 12xxxx3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas (jei turtas buvo nuvertintas); D 12xxxx4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas; K 12xxxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	D 163xxxx Po vienerių metų gautinos sumos K 7413001 <i>Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo</i>	Konsoliduotose ataskaitose lieka Ilgalaikės gautinos sumos vietoje finansavimo sumų ir apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo. Derinamas srautas ir daromas eliminuojantis įrašas: K 42xxxx4 Finansavimo sumos (grąžintos) / K 833xxxx Finansavimo sąnaudos; D 7413001 <i>Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo</i>
D 12xxxx1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina K 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos) (iš valstybės biudžeto)	D 7413001 <i>Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo</i> (suma, kuri rodoma CTV teikiamos informacijos aprašo 1 priede nustatytos ataskaitos 4 skiltyje); K 163xxxx Po vienerių metų gautinos sumos	Konsoliduotose ataskaitose lieka Ilgalaikis turtas vietoje Ilgalaikių gautinų sumų. Derinamas srautas ir daromas eliminuojantis įrašas: D 42xxxx1 Finansavimo sumos (gautos) K 7413001 <i>Apskaičiuotos pajamos iš ilgalaikio turto realizavimo</i>